

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ

الرَّحِيمِ

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و
نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه
متعلق به دانشگاه رازی است.

دانشکده کشاورزی

گروه ترویج و آموزش کشاورزی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته ی مهندسی کشاورزی گرایش توسعه روستایی

عنوان پایان نامه:

پیش بینی میزان موفقیت کارآفرینان روستایی شهرستان کرمانشاه با استفاده از تحلیل
شبکه عصبی مصنوعی

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر عبدالحمید پاپ زن

استاد مشاور :

دکتر غلامرضا زاهدی

نگارش:

زهرا کاظمی راد

مهر ۱۳۸۸

دانشکده کشاورزی

گروه ترویج و آموزش کشاورزی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته ی مهندسی کشاورزی گرایش توسعه
روستایی

نام دانشجو:

زهرا کاظمی راد

تحت عنوان:

پیش بینی میزان موفقیت کارآفرینان روستایی شهرستان کرمانشاه با
استفاده از تحلیل شبکه عصبی مصنوعی

در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۱۴ توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه عالی به تصویب نهایی رسید.

۱- استاد راهنما دکتر عبدالحمید پاپ زن با مرتبه ی علمی دانشیار امضاء

۲- استاد مشاور دکتر غلامرضا زاهدی با مرتبه ی علمی استادیار امضاء

۳- استاد داور داخل گروه دکتر حسین آگهی با مرتبه ی علمی دانشیار امضاء

۴- استاد داور خارج از گروه دکتر فرزاد اسکندری با مرتبه ی علمی استادیار امضاء

چکیده:

رشد فزاینده ی جمعیت، افزایش نرخ بیکاری، سرمایه بر بودن طرح ها و ... موجب افزایش شکاف میان طبقات درآمدی، افزایش معضلات اجتماعی و اشتغال کاذب شده است. چنین پیامدهای مخربی که ریشه در فقدان فرصت های شغلی و درآمدی ناکافی مناطق (روستایی) داشته است، موجب گردیده تا کشورهای در حال توسعه در برنامه های خود، استراتژی های جدیدی را با هدف رشد فرصت های شغلی و افزایش درآمد به صورت غیر متمرکز به کارگیرند. در این راستا، استراتژی کارآفرینی، به عنوان یک استراتژی نوین، در جهت دستیابی به اهداف فوق، در بسیاری از کشورها مورد استفاده قرار گرفته است. نوشتار حاضر با هدف پیش بینی میزان موفقیت کارآفرینان روستایی شهرستان کرمانشاه به وسیله شبکه عصبی مصنوعی صورت گرفته است. جامعه آماری قابل دسترس در این مطالعه ۶۸ نفر از کارآفرینان شهرستان کرمانشاه بوده که در آن گردآوری داده های مورد نیاز از طریق سرشماری انجام شده است. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه بود که روایی آن از طریق پانل متخصصین و پایایی آن به وسیله آلفای کرونباخ (۰,۷۹) انجام گرفت. جهت پیش بینی میزان موفقیت کارآفرینان روستایی از نرم افزار MATLAB استفاده شده است.

ورودی های شبکه در تمام موارد هفده متغیر و خروجی شبکه در تمام موارد یک متغیر در نظر گرفته شده است. بنابر این پس از طراحی شبکه مناسب جهت پیش بینی میزان موفقیت به یازده شبکه با میزان دقت قابل قبول دست یافتیم. از این یازده شبکه می توان جهت شناسایی کارآفرینان موفق استفاده نمود. در پایان توصیه و پیشنهادهایی جهت بهبود کارارائه شده است.

واژگان کلیدی: کارآفرینی، شبکه عصبی مصنوعی، موفقیت کارآفرینان، پیش بینی میزان موفقیت.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات تحقیق

۱-۱	مقدمه.....	۲
۲-۱	شرح و بیان مساله.....	۳
۳-۱	ضرورت و اهمیت تحقیق.....	۴
۴-۱	اهداف تحقیق.....	۴
۱-۴-۱	هدف کلی.....	۴
۲-۴-۱	اهداف اختصاصی.....	۴

فصل دوم: پیشینه نگاشته ها

۱-۲	مفهوم واژه کارآفرینی.....	۶
۲-۲	تعاریف کارآفرینی.....	۶
۳-۲	دیدگاه ها و رویکردهای کارآفرینی.....	۹
۱-۳-۲	کارآفرینی از دیدگاه اقتصاددانان.....	۹
۲-۳-۲	کارآفرینی از دیدگاه محققین علوم رفتاری.....	۱۲
۳-۳-۲	کارآفرینی از دیدگاه دانشمندان مدیریت.....	۱۴
۴-۲	سیر تاریخی تحول کارآفرینی.....	۱۵
۵-۲	انواع کارآفرینی.....	۱۶
۱-۵-۲	کارآفرینی فردی.....	۱۶
۱-۱-۵-۲	کارآفرینی مستقل.....	۱۶
۲-۱-۵-۲	کارآفرین سازمانی.....	۱۷
۲-۵-۲	کارآفرینی گروهی.....	۱۷
۶-۲	ویژگی های شخصیتی کارآفرینان.....	۲۰
۷-۲	ویژگی های جمعیت شناختی کارآفرینان.....	۲۹
۱-۷-۲	ویژگی های تجربی.....	۲۹
۲-۷-۲	نارضایتی از محل کار قبلی.....	۲۹
۳-۷-۲	ویژگی های مربوط به سابقه و پیشینه فرد.....	۲۹
۴-۷-۲	سن.....	۲۹
۵-۷-۲	شرایط زندگی در دوران کودکی.....	۳۰
۶-۷-۲	تحصیلات.....	۳۰

۳۰.....	جایگاه اجتماعی
صفحه	عنوان
۳۱.....	۸-۲ رویکرد رفتاری کارآفرینان.....
۳۱.....	۱-۸-۲ استفاده از موقعیت های اقتصادی.....
۳۱.....	۲-۸-۲ داشتن قدرت تصمیم گیری.....
۳۱.....	۳-۸-۲ جذب و افزایش سرمایه.....
۳۱.....	۴-۸-۲ داشتن توانایی برنامه ریزی برای آینده.....
۳۲.....	۵-۸-۲ فروش همراه با سود تولیدات.....
۳۲.....	۹-۲ ویژگی های کارآفرینان موفق.....
۳۴.....	۱۰-۲ فرهنگ کارآفرینی.....
۳۵.....	۱۱-۲ فرآیند کارآفرینی.....
۳۷.....	۱۲-۲ کارآفرین روستایی و توسعه پایدار.....
۳۸.....	۱۳-۲ تحقیقات تجربی درباره کارآفرینی.....
۴۰.....	۱۴-۲ هوش مصنوعی چیست؟.....
۴۲.....	۱۶-۲ شاخه های هوش مصنوعی.....
۴۲.....	۱-۱۶-۲ الگوریتم ژنتیک.....
۴۲.....	۲-۱۶-۲ منطق فازی.....
۴۳.....	۳-۱۶-۲ شبکه عصبی.....
۴۳.....	۱۷-۲ شبکه های عصبی به عنوان بخشی از هوش مصنوعی.....
۴۴.....	۱۸-۲ شبکه عصبی چیست؟.....
۴۴.....	۱۹-۲ چرا از شبکه های عصبی استفاده می کنیم؟.....
۴۵.....	۲۰-۲ شبکه های عصبی در مقابل کامپیوترهای معمولی.....
۴۶.....	۱-۲۱-۲ سلول عصبی.....
۴۷.....	۲-۲۱-۲ مدل ریاضی نورون.....
۴۸.....	۳-۲۱-۲ مدل تک ورودی نورون.....
۴۸.....	۴-۲۱-۲ مدل چند ورودی نورون.....
۴۹.....	۵-۲۱-۲ توابع محرک.....
۴۹.....	۲۲-۲ عملیات شبکه عصبی.....
۴۹.....	۱-۲۲-۲ قابلیت یادگیری.....
۴۹.....	۲-۲۲-۲ پردازش موازی.....
۵۰.....	۳-۲۲-۲ مقاوم بودن در برابر خطا.....
۵۰.....	۴-۲۲-۲ قابلیت تعمیم.....
۵۰.....	۲۳-۲ ایجاد شبکه های عصبی مصنوعی.....
صفحه	عنوان
۵۱.....	۲۴-۲ ایجاد یک شبکه Feed forward.....
۵۱.....	۲۵-۲ آموزش شبکه.....

۵۲	Back propagation الگوریتم
۵۲	یک مثال ساده از برنامه MATLAB برای ایجاد شبکه
۵۳	۲۸-۲ میانگین مربع خطا
۵۵	۲۹-۲ چارچوب مفهومی
فصل سوم: روش تحقیق	
۵۷	۱-۳ روش تحقیق
۵۷	۲-۳ سوالات تحقیق
۵۷	۳-۳ متغیرهای تحقیق
۵۷	۱-۳-۳ متغیرهای ورودی
۵۷	۲-۳-۳ متغیرهای خروجی
۵۷	۴-۳ تابع انتقال
۵۸	۵-۳ جامعه آماری
۵۹	۷-۳ ابزار تجزیه و تحلیل داده ها
فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها	
۶۱	۱-۴ آمار توصیفی
۶۱	۱-۱-۴ سن کارآفرینان
۶۱	۲-۱-۴ جنسیت کارآفرینان
۶۲	۳-۱-۴ میزان تحصیلات کارآفرینان
۶۳	۴-۱-۴ وضعیت تاهل
۶۳	۵-۱-۴ نوع شغل کارآفرینان
۶۴	۶-۱-۴ موقعیت قرارگیری کارآفرین در خانواده
۶۵	۲-۴ طراحی شبکه عصبی مصنوعی
۶۶	۱-۲-۴ شبکه اول
۶۸	۲-۲-۴ شبکه دوم
۷۰	۳-۲-۴ شبکه سوم
۷۱	۴-۲-۴ شبکه چهارم
۷۳	۵-۲-۴ شبکه پنجم
۷۵	۶-۲-۴ شبکه ششم
صفحه	
عنوان	
۷۶	۷-۲-۴ شبکه هفتم
۷۸	۸-۲-۴ شبکه هشتم
۸۰	۹-۲-۴ شبکه نهم
۸۱	۱۰-۲-۴ شبکه دهم
۸۲	۱۱-۲-۴ شبکه یازدهم
۸۴	۱۲-۲-۴ شبکه دوازدهم

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادها

۵-۱ خلاصه، بحث و نتیجه گیری..... ۸۷

۵-۲ پیشنهادها..... ۸۹

فهرست منابع

پیوست

فهرست جداول

جدول ۱-۲ نقش های کارکردی کارآفرینان در تئوری های اقتصادی..... ۱۱

جدول ۲-۲ سیر تکاملی کارآفرینی در نظریه های اقتصادی..... ۱۱

جدول ۲-۳ تعاریف کارآفرینی سازمانی..... ۱۷

جدول ۲-۴ تعاریف کارآفرینی شرکتی..... ۱۸

جدول ۲-۵ تفاوت های کارکردی کارآفرینان سازمانی با کارآفرینان مستقل..... ۱۹

جدول ۲-۶ مقایسه شخصیتی کارآفرینان مستقل و سازمانی..... ۲۰

جدول ۲-۷ تعاریف عوامل پنجگانه شخصیتی..... ۲۲

جدول ۲-۸ ویژگی های شخصیتی کارآفرینان..... ۲۳

جدول ۲-۹ تحقیقات انجام شده در خصوص ویژگی های کارآفرینان..... ۲۴

جدول ۲-۱۰ تحقیقات انجام شده راجع به ویژگی مرکز کنترل درونی..... ۲۶

جدول ۲-۱۱ تحقیقات مربوط به ویژگی ریسک پذیری..... ۲۷

جدول ۲-۱۲ مهم ترین ویژگی های شناسایی شده در رویکرد کارآفرینی..... ۲۸

جدول ۲-۱۳ کاربردهای عملی شبکه عصبی مصنوعی..... ۵۳

جدول ۳-۱ نمای یک نورون تک ورودی..... ۵۷

جدول ۳-۱ توابع محرک..... ۵۸

جدول ۴-۱ توزیع فراوانی سن کارآفرینان..... ۶۱

نمودار ۴-۱ نمودار مربوط به سن کارآفرینان..... ۶۱

جدول ۴-۲ جدول توزیع فراوانی مربوط به جنسیت کارآفرینان..... ۶۱

نمودار ۴-۲ نمودار مربوط به جنسیت کارآفرینان..... ۶۲

جدول ۴-۳ توزیع فراوانی مربوط به تحصیلات کارآفرینان..... ۶۲

جدول ۴-۴ توزیع فراوانی وضعیت تاهل کارآفرینان..... ۶۳

جدول ۴-۵ توزیع فراوانی نوع شغل کارآفرینان..... ۶۳

جدول ۴-۶ موقعیت قرارگیری کارآفرین در خانواده..... ۶۴

فهرست نمودارها

شکل ۲-۱ فرآیند شکل گیری کارآفرینی..... ۳۶

شکل ۲-۲ معادله کارآفرینی..... ۳۷

شکل ۲-۳ نواحی اصلی یک سلول عصبی بیولوژیک..... ۴۷

شکل ۲-۴ مدل ریاضی نورون..... ۴۸

شکل ۲-۵ مدل چند ورودی نورون..... ۴۸

نمودار ۴-۳ نمودار مربوط به تحصیلات کارآفرینان..... ۶۳

- نمودار ۴-۵ نمودار مربوط به نوع شغل کارآفرینان..... ۶۳
- نمودار ۴-۴ مربوط به وضعیت تاهل کارآفرینان..... ۶۳
- نمودار ۴-۶ مربوط به موقعیت قرارگیری کارآفرین در خانواده..... ۶۴
- نمودار ۴-۷ نمودار مربوط به آموزش شبکه اول..... ۶۷
- نمودار ۴-۸ نمودار مربوط به آزمایش شبکه اول..... ۶۷
- نمودار ۴-۹ نمودار مربوط به آموزش شبکه دوم..... ۶۸
- نمودار ۴-۱۰ نمودار مربوط به آزمایش شبکه دوم..... ۶۹
- نمودار ۴-۱۱ نمودار مربوط به آموزش شبکه سوم..... ۷۰
- نمودار ۴-۱۲ نمودار مربوط به آزمایش شبکه سوم..... ۷۱
- نمودار ۴-۱۳ نمودار مربوط به آموزش شبکه چهارم..... ۷۲
- نمودار ۴-۱۴ نمودار مربوط به آزمایش شبکه چهارم..... ۷۲
- نمودار ۴-۱۵ نمودار مربوط به آموزش شبکه پنجم..... ۷۴
- نمودار ۴-۱۶ نمودار مربوط به آزمایش شبکه پنجم..... ۷۴
- نمودار ۴-۱۷ نمودار مربوط به آموزش شبکه ششم..... ۷۵
- نمودار ۴-۱۸ نمودار مربوط به آزمایش شبکه ششم..... ۷۶
- نمودار ۴-۱۹ نمودار مربوط به آموزش شبکه هفتم..... ۷۷
- نمودار ۴-۲۰ نمودار مربوط به آزمایش شبکه هفتم..... ۷۷
- نمودار ۴-۲۱ نمودار مربوط به آموزش شبکه هشتم..... ۷۹
- نمودار ۴-۲۲ نمودار مربوط به آزمایش شبکه هشتم..... ۷۹
- نمودار ۴-۲۳ نمودار مربوط به آموزش شبکه نهم..... ۸۱
- نمودار ۴-۲۴ نمودار مربوط به آزمایش شبکه نهم..... ۸۱
- نمودار ۴-۲۵ نمودار مربوط به آموزش شبکه یازدهم..... ۸۲
- نمودار ۴-۲۶ نمودار مربوط به آزمایش شبکه یازدهم..... ۸۳
- نمودار ۴-۲۷ نمودار مربوط به آموزش شبکه دوازدهم..... ۸۵
- نمودار ۴-۲۸ نمودار مربوط به آزمایش شبکه دوازدهم..... ۸۵

فصل اول

کلیات تحقیق

۱- مقدمه:

امروزه جوامع با تحولات و تهدیدات گسترده بین‌المللی رو به رو هستند. تحولات و دگرگونی‌های اقتصادی-اجتماعی عصر حاضر ناشی از پیشرفت‌های شگرف علمی و تکنولوژیک است که به نوبه خود منجر به پیدایش دیدگاه‌ها، ضرورت‌ها و نیازهای جدیدی شده است. برای پاسخ به این نیازها و سازگاری با تحولات و دگرگونی‌های مزبور، دیگر نمی‌توان به روش‌ها و فرآیندهای موجود اکتفا کرد. از این رو تضمین و تداوم جوامع، نیازمند تامین راه‌ها و روش‌های جدید به منظور مقابله با مشکلات است (آراستی، ۱۳۸۵، ص ۴).

در عصر حاضر همگان دریافته‌اند جوامعی که بیشتر به فکر متکی بوده‌اند تا منابع زیرزمینی، در بلندمدت موفق‌تر و سرفرازتر بوده‌اند. به عبارت دیگر، نبود این منابع در برخی از کشورها باعث شده است تا آن‌ها با استفاده از نیروی فکر، خلاقیت و ابتکار و در یک کلمه کارآفرینی، از جمله کشورهای پیشرو در جهان کنونی به شمار آیند. به ویژه در عصر حاضر که دانایی و خلاقیت و عصر تلفیق اندیشه‌ها و ابتکارات است، توجه به مقوله کارآفرینی در توسعه و پیشرفت کشورها امری اجتناب‌ناپذیر است (زرافشانی، ۱۳۸۶، ص ۲۰).

شرایط اقتصادی، صنعتی، اجتماعی و فرهنگی امروز کشور به گونه‌ای است که حل مشکلات، تنگناها، الگوها و راه‌های جدید و متفاوتی را طلب می‌کند. ترکیب جمعیتی جوان کشور، ضرورت ایجاد فرصت‌های شغلی و نیز نوسان بهای نفت سه عامل عمده‌ای هستند که موجب می‌شوند سیاست‌گذاران

و تصمیم سازان کلان کشور به منبع درآمد سهل الوصول دیگری به جز نفت بیندیشند و بی شک آن منبع جزایبتکار، خلاقیت و نوآوری چیز دیگری نیست (آقازاده، ۱۳۸۳، ص ۷).

به طور کلی کارآفرینی، از ابتدای خلقت بشر و همراه با او در تمام شئون زندگی حضور داشته و مبنای تحولات و پیشرفت های بشری بوده است. مثال های متعددی را می توان در حیطه ی اهمیت نقش موفق این پدیده، در ایجاد فرصت های شغلی و رشد اقتصادی کشورهای مختلف نام برد (مسعودنیا، ۱۳۸۱، ص ۴). اکنون در عرصه جهانی، افراد خلاق، نوآور و مبتکر به عنوان کارآفرینان، منشاء تحولات بزرگی در زمینه های صنعتی، تولیدی و خدماتی شده اند و از آن ها نیز به عنوان قهرمانان ملی یاد می شود. چرخ های توسعه اقتصادی همواره با توسعه کارآفرینی به حرکت در می آید. در اهمیت کارآفرینی همین بس که طی بیست سال (۱۹۸۰-۱۹۶۰) در یکی از کشورهای جهان سوم (هند) تنها ۵۰۰ موسسه کارآفرینی شروع به کار کرده اند و حتی بسیاری از شرکت های بزرگ جهانی برای حل مشکلات خود به کارآفرینان روی آورده اند. آنچه در شرایط سخت کنونی ضرورت آن در جامعه بیش از پیش احساس می شود، پرداختن به این مقوله اساسی، یعنی کارآفرینی است. زیرا مسلما کارآفرینان با توجه به خصوصیات ممتاز و برجسته خود قادرند در چنین شرایطی منابع لازم برای ایجاد رشد و توسعه در زمینه های تولید و منابع انسانی را فراهم کرده، اشتغال و کسب و کار جدید ایجاد کرده و با نوآوری صنعتی بر توسعه دامنه محصولات و خدمات بیافزایند (آذرهوش، ۱۳۷۷، ص ۲۹).

در دنیای امروز نیروی انسانی به عنوان یک منبع نامحدود و محور هر نوع توسعه مطرح می باشد. در این بین کارآفرینان به طور خاص دارای نقش موثرتر در فرآیند توسعه اقتصادی می باشند. تحقیقات نشان داده که بین رشد اقتصادی و تعداد کارآفرینان در یک کشور همبستگی مثبت وجود دارد. زیرا کشوری که دارای تعداد زیادی کارآفرین باشد از محرک های تجاری و اقتصادی قوی تری برخوردار است (وارث، ۱۳۷۸، ص ۱۴).

بدون شک و به دلایلی چون افزایش جمعیت جوان روستایی، کوچک بودن سرمایه ها، افزایش فاصله درآمدی و طبقاتی بین مناطق شهری و روستایی و ... کشور ما، می بایست به طور کامل جدی در جهت رشد و توسعه فرهنگ کارآفرینی و گسترش و نهادینه سازی آن در بخش های مختلف به ویژه مناطق روستایی، اقدام کند و این در گرو ایجاد بستر مناسب و حمایت های همه جانبه دولت، اعم از مادی، معنوی، فرهنگی و تحقیقاتی و نیز برداشتن موانع موجود بر سر راه کارآفرینان (روستایی و شهری) و شناخت نقاط قوت و ضعف آنان در فرآیند کسب و کارشان می باشد. اما چنانچه وضعیت موجود ادامه یابد، خالی از سکنه شدن روستاها و افزایش حاشیه نشینی در شهرها، بیکاری پنهان، افزایش جرم و جنایت را شاهد خواهیم بود. بنابراین می توانیم با بهره گیری از فناوری های نوین تجزیه و تحلیل اطلاعات و شبیه سازی رایانه ای و بر اساس یک مدل بهینه، عوامل موثر در موفقیت کارآفرینان را شناسایی نمود و تغییرات لازم در وضع موجود را شناسایی کرد.

۱-۲ شرح و بیان مساله:

در عصر حاضر به دلیل پیشرفت های علمی و فنی و بازنمایی های ذهنی بشر، کره زمین به دهکده جهانی مبدل شده است. از آنجاکه شبکه های ارتباطی، بازارهای گوناگون تولید و عرضه ی خدمات را در سطح ملی، منطقه ای و جهانی به یکدیگر وصل ساخته و کلید ورود به این بازارهای جهانی رارقابت پذیری دانسته اند، نه تنها کشورها، بلکه کلیه ی نهادها و افراد باید دائماً قابلیت های رقابت پذیری و سازگاری خود را افزایش دهند. برای دستیابی به این مهم پرورش ایده های خلاق و کارآفرینانی که بتوانند خود را پیوسته با دنیای جدید هماهنگ و سازگار کنند، ضروری به نظر می رسد (سعیدی کیا، ۱۳۸۲، ص ۸).

موضوع دیگری که لزوم توجه به کارآفرینی را سبب شده، معضل بیکاری است که کشورما سخت با آن دست به گریبان است، به طوری که به نظر می رسد پرورش افراد کارآفرین و تفکر خود اشتغالی به عنوان راه حل های مقتضی از طرف سیاست گذاران و مدیران اقتصادی مورد توجه قرار گرفته است (احمدپورداریانی، ۱۳۸۳، ص ۱۲).

در دنیای موسوم به عصر اطلاعات، یکی از شروط بنیادی برای دسترسی به الگوهای توسعه در ابعاد چندگانه ی انسانی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، میزان مشارکت و درگیری همه ی عوامل در اختیار جوامع می باشد که در این بین باید اذعان نمود که توسعه روستایی به عنوان زیربنای رشد اقتصادی جامعه می تواند واجد نقش و تاثیر محوری باشد.

موضوعی که در خصوص اهمیت کارآفرینی و ارتباط مستقیم آن با اعتلای ملی یک ملت باید جدی تلقی گردد آن چیزی است که علی رغم همه اهمیتش در جامعه ی ایرانی مع الاسف مغفول واقع گردیده و توجه درخوری به آن نشده است و آن، چیزی جز اهمیت دادن به نقش کارآفرینی روستایی و کارآفرینان ساکن در محیط های روستایی نمی باشد.

اگر ما روستاها را محورهای استراتژیک کشاورزی و تولیدات و فرآورده های غذایی جامعه بدانیم که نیاز به آن رو به تزاید گذاشته است، به نقش بی نظیر آن در پیشرفت و رشد و شکوفایی پی خواهیم برد و درک خواهیم کرد که نادیده گرفتن سهم روستا و روستانشینان هزینه ها و تبعات ناگواری را در پی خواهد داشت. آن چیزی که امروز تحت عنوان معضلات اجتماعی- اقتصادی بر گرده جامعه سنگینی نموده و باعث بی نظمی ها و اضطراب های اجتماعی در اشکال مختلف به ویژه ناامنی ها، ناهنجاری های رفتاری، کج خلقی های اجتماعی و بد اخلاقی ها و نیز بروز پدیده های شومی همچون رشد بی رویه مهاجرت، افزایش میزان حاشیه نشینی در اطراف کلان شهرها و بسیاری مشکلات دیگر شده است (حسنی، ۱۳۸۶، ص ۱۸).

از طرفی توسعه کارآفرینی در روستا و از طرف دیگر موفق شدن این کسب و کارهای روستایی موضوعی است که باید سر لوحه ی برنامه های توسعه ی ملی قرار گیرد. از این رو با توجه به اهمیت موضوع در این پژوهش سعی می شود که عوامل موثر بر موفقیت کارآفرینان روستایی بررسی شده و به کمک شبکه تحلیل عصبی مدلی برای آن طراحی گردد. بدین وسیله می توان با آموزش شبکه و طراحی مدل، میزان موفقیت کارآفرینان روستایی را پیش بینی نمود. نتایج حاصل می تواند به پیشبرد کارآفرینی در روستاها کمک نماید

۱-۳ ضرورت و اهمیت تحقیق:

یکی از تنگناهای اقتصادی در برخی از کشورهای جهان از جمله ایران، معضل بیکاری در جوامع شهری و روستایی است. نبود اشتغال و کمبود فرصت های شغلی، گونه ای بیماری اقتصادی تلقی می شود که درمان آن تنها از طریق اشتغال زایی امکان پذیر است. این معضل بزرگ به قدری تنش آفرین است که می تواند تمام پایه های جامعه را سست کند، لذا مسئولان، مدیران و برنامه ریزان را بر آن داشته است که محور برنامه ها و کارهای خود را بر مبنای توجه و رسیدگی به آن قرار دهند. از طرفی جمعیت زیاد و جوان ایران که بخش قابل توجهی از آن ها در مناطق روستایی زندگی می کنند به مساله بیکاری دامن زده است و ضرورت توجه به اشتغال زایی و کارآفرینی را دو چندان کرده است (احمدزاده، ۱۳۸۵، ص ۲۶).

دنیا همواره نیازمند کارآفرینان است، زیرا کارآفرینان خون حیات بخش نوآوری و ارزش آفرینی هستند و در سراسر جهان به تقویت اقتصاد و اعتدالی جامعه کمک می کنند. در یک جمله می توان گفت کارآفرینان نقش مهمی در مبارزه با مفسد ناشی از بیکاری مانند اعتیاد و بزهکاری های دیگر دارند، همین افراد عناصر اصلی در تسریع توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورهای در حال توسعه و عوامل تجدید حیات و استمرار توسعه در کشورهای صنعتی و توسعه یافته می باشند. از این رو می توان به اهمیت و ضرورت کارآفرینی پی برد (آذرهوش، ۱۳۷۷، ص ۲۹).

از منظری دیگر وجود فاصله و شکاف بین منابع و امکانات از یک سو، و نیازهای متنوع و فراگیر جامعه انسانی از سوی دیگر، لزوم دخالت و نقش کارآفرینی را اقتضا می کند. انجام این تحقیق از این جهت ضرورت یافته که به رغم واقعیت های فوق و اهمیت مقوله کارآفرینی و نقش آن در توسعه اقتصادی هنوز هم جامعه ما به کارآفرینان آن چنان بهایی نمی دهد.

پژوهش حاضر، با آگاهی از عوامل موثر بر کارآفرینی و شاخص های موفقیت کارآفرینی بر آن است تا با کمک شبکه عصبی مصنوعی به پیش بینی میزان موفقیت کارآفرینان روستایی شهرستان کرمانشاه بپردازد و در نهایت با ارائه ی مدل بهینه بستر استفاده از منابع و پیشبرد کارآفرینی در روستاهای شهرستان کرمانشاه را فراهم نماید.

۱-۴ اهداف تحقیق:

۱-۴-۱ هدف کلی:

هدف کلی این پژوهش پیش بینی میزان موفقیت کارآفرینان روستایی با استفاده از تحلیل شبکه عصبی مصنوعی در شهرستان کرمانشاه می باشد.

۱-۴-۲ اهداف اختصاصی:

۱. شناسایی عوامل موثر بر کارآفرینی
۲. شناسایی شاخص های مربوط به موفقیت کسب و کار کارآفرینان
۳. طراحی شبکه عصبی برای ایجاد یک مدل مناسب برای پیش بینی میزان موفقیت کارآفرینان

فصل دوم

پیشینه نگاشته ها

کلیاتی درباره کارآفرینی:

۱-۲ مفهوم واژه کارآفرینی:

واژه کارآفرینی از قرن ها پیش و قبل از آن که به زبان امروزی مطرح شود، در زبان فرانسه متداول گردید. این واژه معادل فرانسوی *Entrepreneur* به معنای « متعهد شدن » معادل *Undertake* در زبان انگلیسی می باشد، که در سال ۱۸۴۸ توسط جان استوارت میل به کارآفرینی *Entrepreneur* به زبان انگلیسی ترجمه شد. سابقه مفهوم کارآفرینی در دانش امروزی به ۲۰۰ سال پیش بر می گردد و اولین بار توسط فردی به نام کانتیلون^۱ مطرح شد. در اوایل سده شانزدهم میلادی، کسانی که ماموریت های نظامی پر خطر را انجام می دادند، کارآفرین می خواندند. از آن پس، درباره دیگر انواع مخاطرات نیز همین واژه با محدودیت هایی مورد استفاده قرار می گرفت. از حدود سال ۱۷۰۰ میلادی به بعد، فرانسویان درباره پیمان کاران دولتی که دست اندرکار جاده، پل، بندر و ... بودند، به کرات لفظ کارآفرینی را به کار برده اند (احمد پور داریانی، ۱۳۸۴، ص ۲۱).

در واژه نامه دانشگاهی وبستر^۲ کارآفرین کسی است که متعهد می شود خطرهای یک فعالیت اقتصادی را سازماندهی، اداره و تقبل کند (هزارجریبی، ۱۳۸۳، ص ۱۳).

واژه کارآفرینی که ترجمه گمراه کننده ای برای کلمه *Entrepreneurship* است نباید سبب گردد که کارآفرینی صرفاً به معنای ایجاد کار یا اشتغال زایی تعبیر شود. چرا که کارآفرینی یک سبک زندگی است و اخیراً آن را مکتب کارآفرینی نیز نامیده اند (صمد آقایی، ۱۳۸۰، ص ۲۴). اشتغال یکی از دستاورد های کارآفرینی است، زیرا فعالیت های کارآفرینانه ممکن است به ایجاد اشتغال منجر نشوند، اما تولید ثروت و افزایش دانایی را در پی داشته باشد (خسروی و همکاران، ۱۳۸۰، ص ۳). با این حال کارآفرینی عبارت است از فرآیند ایجاد ارزش از راه تشکیل مجموعه ی منحصر به فردی از منابع به منظور بهره گیری از فرصت ها (پاپ زن، رستمی، ۱۳۸۶، ص ۶۱).

۲-۲ تعاریف کارآفرینی:

^۱ R.Contilon

^۲ Webster's new collegiate dictionary

نخستین گام جهت شناخت و تبیین درست هر مفهوم یا پدیده، ارائه تعریف روشن از آن است. کارآفرینی همانند سایر واژه های مطرح در علوم انسانی هنگامی قابل تحلیل و تبیین می باشد که بتوان تعریف یا تعاریف روشن و مشخصی از آن ارائه نمود. کارآفرینی یکی از واژه هایی است که تعریف واحدی برای آن وجود ندارد که نشان دهنده گستردگی و اهمیت موضوع است که می تواند از زوایای مختلف مورد بررسی قرار گیرد (زرافشانی، قمبرعلی، ۱۳۸۷، ص ۳۵).

تعریف کارآفرینی کار ساده ای نیست. تقریباً به اندازه ی تعداد کتب دانشگاهی موجود در این زمینه، تعاریفی از این واژه به عمل آمده است (سالی، ۱۹۸۷، ص ۸۰). گرچه تعریف واحدی از کارآفرینی وجود ندارد و هیچ توضیحی نمی تواند کارآفرینی امروزی را نشان دهد، پژوهش ها به طرز فزاینده در حال مشخص کردن این موضوع هستند (کوراتکو و همکاران، ۱۳۸۳، ص ۳۱).

با مروری بر ادبیات کارآفرینی می توان تعاریف زیر را برای کارآفرین و کارآفرینی ارائه داد:

کارآفرینی، فرآیند پویایی برای ایجاد ارزش افزوده است، این ارزش را افرادی ایجاد می کنند که ریسک های بزرگی را در زمینه مساوات، زمان و یا تعهدکاری برای فراهم آوردن ارزشی جهت یک محصول یا خدمت به جان می خرند. خود محصول یا خدمت ممکن است جدید باشد یا نباشد، یا ممکن است منحصر به فرد باشد. اما ارزش باید به نحوی توسط کارآفرین با امنیت بخشیدن و اختصاص دادن منابع و مهارت های لازم القاء گردد (هیسریچ و پیترز، ۲۰۰۵، ص ۱۶).

کارآفرینی عبارت است از فرآیند خلق چیزی جدید و پذیرش مخاطرات و سود حاصل از آن. به عبارت دیگر کارآفرینی فرآیند خلق چیزی با ارزش است که با اختصاص زمان و تلاش لازم و در نظر گرفتن ریسک های مالی، روانی و اجتماعی و رسیدن به رضایت فردی و مالی و استقلال به ثمر می رسد. این تعریف دارای چهار جنبه ی اساسی است:

- کارآفرینی مستلزم فرآیند خلق است. خلق هر چیز ارزشمند و جدید. این خلق باید برای کارآفرین و مخاطب که این خلق برای او انجام شده است ارزش داشته باشد؛
- کارآفرینی مستلزم وقف زمان و تلاش کافی است؛
- در نظر گرفتن ریسک های اجتناب ناپذیر لازمه کارآفرینی است؛
- در کارآفرینی، رضایت شخصی از استقلال کاری به وجود می آید (وینینگ و ون درورت، ۲۰۰۵، ص ۶).

برخوان به نقل از جفری تیمونز^۱ کارآفرینی را فرآیند ایجاد یک چیز ارزشمند از هیچ تعریف می کند. او معتقد است کارآفرینی فرآیندی است که بتواند با استفاده از خلاقیت، چیز نوینی را همراه با ارزش جدید با استفاده از زمان، منابع، ریسک و به کارگیری همراهان به وجود آورد (برخوان، ۱۳۸۰، ص ۵).

به عقیده «آرتور کول»^۲ کارآفرینی عبارت است از فعالیت هدفمند که شامل یک سری تصمیمات منسجم فرد یا گروهی از افراد برای ایجاد، توسعه یا حفظ واحد اقتصادی است. «روبرت نشات»^۳ کارآفرینی را قبول مخاطره، تعقیب فرصت ها، ارضای نیازها از طریق نوآوری و تاسیس یک کسب و کار

^۱ Jeffrey Timmons

^۲ Artor cool

^۳ Robert nationat